

Brazsói Lapok

Ára 5 (e)

Péntek
1931 * december 18

Főszerkesztő
Sze'e Bé'la dr.

291. szám
XXXVII. évtőlva

Ára 5 (e)

Ne tanácsot

Nahát, ezt igazán nem értem!
Nem, határozottan nem tudom felfogni annak a sötét, mérges elkeveredésnek okát, amellyel az egyik román lap külföldi levelezője kommentálja mai cikkének lényegét: egy intervjut ama bizonyos előkelő francia politikussal, aki kijelentette, hogy a mai gazdasági bizonytalanság közepette minden állam kapitalizmusa maga kell, hogy megtalálja a kivezető utat a válság dzsungeléből és hogy e pillanatban ő, mint francia kapitalista, igazán nem tudna a román kapitalizmusnak még tanácsot se adni.
En ezt ugyanis részemről egyenesen biztató jelenségnek tartom.
Hogy miért?

Azért, mert eszembe jut egy történelmi anekdóta Bücher hercegről, a legendás német tábornokról, aki egy napon öröndözve mondta Schwartzberg hercegnek, hogy a Napoleon elleni sikeres küzdelemnek elismerésül ismét kapott a német kormánytól egy ragyogó érdemrendet.

Schwartzberg herceg melegen üdvözölte ugyan Blücher az új kitüntetés alkalmából, de egyuttal csodálkozva kérdezte meg: miért örül olyan nagyon ennek az új érdemrendnek, hiszen annyi érdemrendje van már, hogy el se fér a kabátján?

— Azért örülök — felelte Blücher —, mert ez az érdemrend teljessé teszi mindazon kitüntetések sorozatát, amelyeket egy hadvezér a kormányától kaphat. Több érdemrendet most már nem kaphatok tőlük és így legközelebb, ha ki akar-nak tüntetni — akkor kénytelenek lesznek pénzt adni.

Azt hiszem: valahogy így állunk mi is a francia kapitalizmussal.

Lélekforgató napok

A európai politikának egyik érdekes és kétségkívül legáltalánosabb jellemvonása a hiheletlen miniszter- és kormánykonzum. Válságos időkben, J-kai szavai-val élve „lélekforgató napokban” az idő gyorsan fogyaszttja a megjelölt embereket. A még oly viharálló egyéniség is megtörik a lázongó gazdasági és társadalmi erők folytonos ostromában. Ma a parlamenti harcok csatateré nagyon kiszélesedett, határai egybeolvadnak a mindennapi élet barrikádharcaival. Azonkívül a belső, ugynevezett kulisszák mögötti harcok tempója is megerősödött, vadabb és elszántabb lett. A régi politikai iskolának nagymestere, gróf Taffe, aki legösszességig ült az osztrák miniszterelnöki székben, akinek tehát volt alkalmunka gyakorlatilag is helyálló elméletet alkotni a miniszteri hársónyszékek körül dúló harcok taktikájáról — kétféle oppozíciót különböztetett meg. Az egyik volt, nézete szerint az, amelyiket a nyílt ellenzék képez, a másik azokból a kormányhű pártfőnökökből tevődik össze, akik érezték, hogy elérkeztek a válságos időponthoz, ami után a politikai életben már csak a hanyatlás évei következhetnek, akik tehát nem tudták kivárni, amíg lassan lejár az uralkodó kormányrendszer bomokórja. Ez a jövődöntő típusa. Különösen a régi politikai uraknak — a „jövő emberei”. Fél, sokszor egész miniszterséget s a legtöbb esetben a valódi hatalmat jelentette ez a pozíció. De egész varázsa abból a helyzeti energiából áradt, amit a miniszteri szék közelsége jelent. A hosszú várakozás a biztos bukást jelentette. Számuk a minisztere volt a régi Ausztriának, aki meghukott még mielőtt beülhetett volna a hársónyszékbe. Elődjé buktatta meg azaz, hogy túlságosan nehezen adta át a helyét. A jövő emberéből nem egyszer előbb lett a múlt embere, mielőtt még a jelen embere vállaltott volna belőle. Ezek a politikások alkották Taffe szerint az anonim oppozíciót.

A válság embereket is fogyaszt. Talán a nagy fogyasztásban elérkeznek azok is, akik tudják, hogy mit kell csinálniuk. Ma kapkodó járték folyik mindenütt.

A lakbérredukcióról szóló egyszakaszos törvény teljes szövege

Ismét diadalmaskodott a „nesze semmi togd meg jól elmélete”

Bukarest, december 16. Tegnap már röviden jelentettük, hogy a parlament elé beterjesztették a lakbér 20 százalékos leszállításáról szóló törvényjavaslatot. Most alkalmunk van arra, hogy az egyszakaszos törvényjavaslat pontos szövegét is ismertessük:

Minden fő és albérlési szerződés, amely városi lakosok között írásban, vagy szóban kötött, s amelynek meghosszabbításáról az érvényben levő törvény intézkedik, a bérlők részéről 1932 április 23-ára felbontható. A szerződés felbontását írásban kell bejelenteni, két hónappal április 23. előtt és amennyiben a háztulajdonos a bejelentést követő 10 nap alatt nem adja a lakó tulajdára, hogy a 20 százalékos redukcióna belenyugszik, úgy a szerződés önmagától felbontottnak tekinthető.

A törvényjavaslat rövid indoklása azt tartalmazza, hogy minden vonalon olcsóbbodás állott be s egyedül a lakások maradtak drágák.

Egyébként a törvényjavaslat, bármilyen rokonszenves intézkedést is tartalmaz, tényleges eredményekkel nem kecsegtet, miután szabad belátásra bízta a háztulajdonosoknak, hogy a 20 százalékos csökkentést elfogadják-e, vagy nem. Ha már az illetékes helyen felis-

mérték azt a mértéktelen aránytalanságot, amely például az élelmiszerek és más közszükségleti cikkek ára és a lakbér között fennáll, úgy ennek konzekvenciáit sokkal erősebben kellene érvényesíteni.

A kereskedők egymásután véreznek el részben a magas lakbérék miatt is és általában a lakbér elviselhetetlen arányban veszik el az elredekult fizetésű és jövedelmű lakosság keserves filléreit. Kicsit „nesze semmi” jellege van ennek az egyszakaszosnak.

Minisztertanács

Jó hír az állami tisztviselőknek, legeslegutolsó ultimátum a cukorgyáraknak

Bukarest, december 16. Kedden este a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen elhatározták, hogy karácsony előtt kiadják az állami tisztviselők legalább egyhavi fizetését. Ugyanezen a minisztertanácson utoljára felszólították a cukorgyárakat, hogy 5 lejelle szállítsák le a cukor árát, mert ellenkező esetben szabadban teszik a cukorbehozatalt.

Igy bánnak a franciák az idegen munkásokkal...

Lerongyolva, kiéhezve megérkezett Temesvárra a Franciaországból hazakergetett első munkástranszport. A hazaérkezettek szörnyű dolgokat mesélnek rettenetes kálváriájukról

Temesvár, december 16. A temesvári városháza folyosóján harminchat rancos arcú, becsüti szemű, vékonyan öltözött, öhes, fázó munkásember szorong és várja kérelmének elintézését. Bihariak, szilágyi-ágai, hunyadiak és valamennyien Franciaországon keresztül jutottak el ide.

Megdöbbenő hallgatni sorsukat.

Francia ügynökök toborozták őket az elmúlt esztendőben. Ingyen utazást oda-vissza és egyszerű bért ígértek nekik. Után is indultak Erdélyből több százan. Mikor aztán a különböző francia vidékeken szétosztották őket, dologba kellett állaniuk. A munka sokkal nehezebb volt, mint amilyennek ígérték. A bér pedig a kikötöttnél alacsonyabb. Az utiköltséget pedig bizony maguknak kellett viselniük, mert azt részben levonták a fizetésükből. Nem volt azonban mit tenniük, tünni kellett a nehéz sorsot. Pénzüket nem volt, hogy visszautazzanak és így maradtak.

Szerződésük 1931 július 31-én lejárt. Előzetesen egy szóval sem mondták nekik, hogy a szerződést nem hosszabbítják meg. Július 31-én megkapták a bérüket, amelyből azonban az utiköltség utolsó részét és más előlegüket is levonták és közölték velük, hogy másnap már nem

kell munkába állaniuk, mert helyüket francia munkások foglalják el.

Az elbocsátott erdélyi munkásokra Franciaországban rettenetes idők következtek. A kapott fizetést hamarosan föl-tették és rájukszakadt a koldusnyomor. Hányódtak-vetődtek egyik városhól a másikra, amíg végre eljutottak Párisba. Hidak alatt és a pályaudvarokon háltak Szerencsések voltak azok, akiknek hazulról küldtek utiköltséget. De nagyon sokan voltak, akiknek itthon levő családja nem tudta ezt a pénzt előteremteni.

Ezek közül többen öngyilkosok lettek kétségbeesésükben.

Végül a párizsi román követség megkönyörült rájuk és megígérte, hogy csoportokban hazaszállítja őket. Az első csoport ebből a harminchat emberből állott.

Fejenként kaptak husz frankot élelmezésre és vasúti jegyet a román határig.

A határon azonban megszállták őket és behozták Temesvárra.

Temesvárról előbb a vármegyei prefektúrán jelentkeztek. Két órán át vártatták őket és aztán kijelentették, hogy nem tudnak értük semmit sem tenni. Aztán két óráig ácsorogtak a rendőrprefektúrán, ahonnan szintén üres kézzel küldték őket. Aztán elméletük az állami munk-

kafelügyelőségre. Ujabb két órai állás és ismét semmi. Végre eljöttek a városházára. A városi tanács azonnal intézkedett, hogy ennivalót és meleg hálótérletet kapjanak. Másnap a városi tanács megvette számukra a vasúti jegyet és egyenkint száz lejtt adott nekik élelemre.

A harmadik munkás Temesvárról hálálkodva indult hazafelé. Az azonban, amit franciaországi tapasztalataikról beszélnek, nem a kalmak a franciák iránti barátság növelésére.

Ifjabb Kubán Endre

Ma reggel életbelépett a Hoover-moratórium

Washington, december 16. Az amerikai kormány, abban a biztos reményben, hogy a parlament megszavazza a Hoover-moratóriumot, ma reggel rendeleti uton már életbe is léptette azt. Ezáltal az amerikai államkincstár már mindjárt kezdetben huszontmillió dollár bevételtől esik el.

Végetért a diákkongresszus

Nagyszeben, december 16. A diákkongresszus folytatódólagos tárgyalásain kedden délután Stanca Octavian kolozsvári egyetemi hallgató kimutatta, hogy Romániában van aranylag a legtöbb diák Európában Svájc után. Mig Svájcban minden egymillió lakosra 1960 diák jut, addig Romániában 1800. Egyedül Bukarestben 35.000 diák él, akiknek száma évről-évre szaporodik. Az esti órákban váratlanul egész Nagyszeben területén elaludt a villany, amit a diákkongresszussal hoztak összefüggésben, később azonban kiderült, hogy a zavart egyszerű motorhiba okozta. A tegnapi nap folyamán 600 diák utazott el Nagyszebenből és a hátralevők is még szerdán elutaznak.

Kicserélik az olasz kormányt

Róma, december 16. Beavatott értesülés szerint Mussolini a közeli napokban ki fogja cserélni kormányát, akik közül csak Grandi marad a helyén.

Sándor Pál jóslata

Budapest, december 16. A budapesti parlament szerdai ülésén Sándor Pál nagyobb beszédet mondott, amelyben nehezményezte a gazdának adott moratóriumot, attól tartva, hogy ezen az alapon a többi gazdasági ágak is moratóriumot fognak kérni, amit pedig Magyarország, anélkül, hogy állami támogatásaira külföldről szintén moratóriumot kapna, a pénzügyi csőd veszélye nélkül nem tehet meg. Sándor Pál egyébként annak a reményének adott kifejezést, hogy februárban egész Európában moratórium lesz.

POSTAVÉDELEM

a személyes szabadság lábbaltiprásával

Arad, december hó 16. Aradon óriási feltűnést keltett az a mód, ahogy a postakincstár védekeznit igyekszik azok ellen, akik a levélszállítási monopóliumát megszegik. A postagazgatóság utasítására az aradi rendőrség detektívjei megfigyelés alá helyezték a pályaudvart és ottan az egyik Bukarestből érkező vonat utasai közül elfogták egy aradi utazási iroda tisztviselőjét, aki kurirszolgálatot teljesített Arad és Bukarest között. Az őrizetbevevett tisztviselőnél több vizumozott utlevelet találtak, azokat a rendőrség elkobozta.

Ady selyemharisnya jobb!!!

Nem novella!

„S'a ridicat un divan de noi”

Kisebbségi történet, amelynek a perceptor ad címet

Futásfalva, december 16.

Nem, ez nem novella! Tanukkal és okmányokkal tudom bizonyítani, hogy nem.

Az angyal korán érkezett ezidén hozzánk. Igazán angyalmódra jött: váratlanul. És átölelt valamennyiünket, selymes, simogató szárnyával.

Természetesen álruhában jött: levél formájában.

„Kedves Sógorasszony, a holnapi póstával küldök ezer lejt a gyermekek karácsonyfájára; vásároljon babát, meséskönyvet. De ne bizza Sándorra, mert ő még holmi olcsó, súlyos dolgot venne. A fennmaradó összeget írja a többihez.”

A gyermekek mintha megértették volna, hogy az angyal és a pénz egy csillagban laknak, térdre ültek és tanácsaikkal elhalmoztak aziránt, hogy az angyal miket is hozzon.

Hányat alszunk édesapám, míg az angyal jön?

— Alsunk vagy tizenötöt.

— Sok-e az édesapám?

— Nem olyan sok, hamar eltelik.

— Hányat kell a kezével legyinteni?

— A két kezemmel legyintek egyszer, az egyik kezemmel egyszer s mikor annyit alszunk itt lesz az angyal.

A gyermekeknél a két kézzel való legyintés tizet számít.

— Ugy-e, édesapám, annyit alszunk, ahány ujjam van nekem a két kezemen s Andorkának az egyik kezén?

— Annvit, ha nappal nem alszotok,

— Én inkább éjjel sem alszom.

— Édesapám, írja meg az angyalnak, hogy hozzon nekem olyan bubát, amelyiket, ha lefektetnek, behunyja a szemét. Amilyent eccer is még hozott volt.

— Jó, jó, megírom, de nem tudom, milyet hoz: most az angyal is szegény.

— Édes apám, tudja-e, nekem mit hozzon? Hozzon egy ródlit s egy meséskönyvet, de kép is legyen benne!

— Te ird meg!

— Maga írja meg; én csak a nevemet tudom leírni.

— Hiába írom meg; most az angyal is szegény. Annyiféle nem tud hozni.

Ebben a pillanatban egy csapat ember fordult be a kapun; karácsonyi hangulatomban azt gondoltam, tán a napkeleti bölcsek jönnek és keresik a kis Jézuskát. Perc alatt megtelt a szoba, annyian voltak, hogy mozdulni is alig lehetett. Volt bíró, jegyző, preceptor, végrehajtó, csendőr, szolga és minden. A gyermekek megszeppenve a kályha mögé húzódtak s ijedt képpel bámulták a nagy csoportot.

És szólt a perceptor:

— Domnu kántor, adót fizetni kell.

— Tudom, hogy fizetni kell, máskor is fizettem, de jelenleg egy banit sem tudok fizetni.

— De fizetni muszáj, imediat.

— Imediat nem tudok fizetni, nincs egy árva bani a háznál. Mihelyt lesz, azonnal fizetek. Augusztusban kaptam 1500 lejt, azóta semmit.

— Tulajdonképpen nekem nem is kellene fizetnem. Vagy, ha fizetek is, csak látszatadót kellene, hogy fizessek. Fizetésem látszatfizetés, ezután csak látszatadó járhat.

— Látszatadó, nem tudom, az nincs.

— Kár, hogy a felkezelet tanítókra legalább nem hárít meg.

— Várom tíz perc, s ha addig nem fizetni, viszem a zálog.

— Várjon holnapig, akkor kifizetem az adót.

— Csak várom tíz perc s azután viszem a zálog.

— Nézze, a póstán van ezer lejem, itt a szelvény róla. A tegnap kaptam. Ma elhoztam a pénzt s akkor fizetek.

— Még a tegnapielőtti megjött, — szólt nagy jóakarattal a jegyző.

— Hiába, én csak a tegnap kaptam meg.

— Akkor is el lehetett volna hozatni.

— No fizetni?

— Természetesen, mihelyt a pénzt megkapom.

Benes cseh és Gratz volt magyar külügyminiszter találkozósa Prágában

Benes a megértésről és Bethlen hibás politikájáról nyilatkozott

Budapest, december 16.

Gratz Gusztáv volt magyar külügyminiszter, visszaérkezett hosszabb ideig tartó külföldi útjáról és a sajtó képviselőinek nyilatkozatot adott. Mindenek előtt kijelentette, hogy nem hivatalos megbízásból utazott, fő célkitűzése azonban az volt, hogy a gazdasági összefüggéseket Németországban és Franciaországban megfigyelve, keresse azokat a lehetőségeket, amelyekkel a magyarországi gazdasági életbe enyhülést lehetne hozni.

Hazafelé vezető útjában kiszállt Prágában is, ahol beszélgetést folytatott Benessel. Ez a találkozás sok tekintetben

Ha nem fizetni imediat, viszem a diván.

— Tessék.
(A diván el, a csapat el. Csak az írás marad az asztalon): s'a ridicat un divan de noi.

— Édes apám, ha a divánt ott hagyjuk, kell-e fizetni?

— Nem.

— Akkor hagyjuk ott a divánt, mi ugy sem ülünk soha benne, — tanácsolja a kis fiacskám.

— Édes apám, ha a pénzt odaadjuk a jegyzőhácsinak, a divánt visszaadják-e, — kérde a leánya.

— Vissza.

— Akkor adjuk oda a pénzt s hozzuk haza a divánt.

— De az anyagnak mit adunk?

— Nekem van a „némában” egy lejem s azt adjuk az anyagnak.

— Ki adta neked azt a lejt?

— A bolt előtti kaptam.

— Ugy-e, édes apám, azt az angyal nem veszi el? Az nem kell az anyagnak. Az a boltos néni dobta ki, — magyarázza a fiacskám.

— Dehogyan veszi. Az angyal elveszi, az nem olyan válogatós, mint a boltos néni.

A leánya megvigasztalódik, de a fiacskának mintha árnyék telepedett volna a homlokára, szótlanul bámul ki az ablakon s nézi a vigan ródlizó gyermekeket.

Cigarettára gyujtok s gyönyörködöm a nesztelenül gördülő karikákban, melyek egymáson keresztül szaladva füstbe mennek és szétomlanak, mint a gyermekeim angyali váró reménye...

Pap Sándor

Gőzerővel dolgozik a kolozsvári adógillotin

Még le sem jár a felebbezési határidő és már el akarják árverezni a kereskedő üzletét az önkényesen kivetett adó miatt

Kolozsvár, december 16.

Kolozs megyében 11 és fél hónap alatt a kivetett adóknak alig 47 százalékát sikerült behajtani, — mondotta nemrég dr. Tosa Gyula pénzügyi vezérfelügyelő és meg is indokolta ezt a kétségeltelenül gyenge eredményt.

— Nincs honnan behajtani.

Ugy látszik azonban, hogy a kolozsvári adóhivatal nem veszi készpénznek dr. Tosa vezérinspektor bizonyára nem legbőlt kapott megállapítását és

onnan is próbál adót kisajtolni, ahol saját föllebvalója szerint nincs ki-től.

Most, az év utolsó két hetében akarja minden áron megjavítani az adóbehajtási százalékarányt és ebben az igyekezetében nem riad vissza semmitől sem, ha az adóalany belepusztul.

Például ilyen eszközökkel dologozik a kolozsvári adóhivatal:

A volt Wesselényi-utcában új üzlet nyílt 1931 március elsején — egy régi üzlet helyén. Világos tehát, hogy az új tulajdonosnak 1930-ban nem volt jövedelme és így adót sem fizethet tavalyra. Tehát adóvallomást sem tehetett a tavalyi bevételről. Az 1931 évi jövedelemről viszont csak 1932 elején kell vallomást tenni és ugyancsak 1932-ben kell az adót is fizetni utána. Így mondja ezt az adótorvény és feltételezhető volna, hogy az adóhivatalnál valaki mégis csak ismeri az adótorvényt.

December 10-ikén beállt az új üzletbe egy adóhivatali ember és leteszi a pultra az augusztus 11-én keltezett adó-kivetési jegyzőkönyvet, amelyből kiderül, hogy az új üzletnek az év tíz hónapjára, vagyis december végéig 58.333 lej adó alá eső jövedelme kell legyen. Kell és ezt már augusztusban tudja az adóhivatal. Hogy honnan? Ó, ez igen egyszerű.

Az előző tulajdonost tavaly egész évre

70 ezer lej után adóztatták meg és így az új kereskedőnek is kell évi 70 ezer lej jövedelme legyen.

Vonjuk le belőle januárt és februárt, a mikor még nem létezett az üzlet, kijön az 58.333 lej jövedelem. Kijön. Az biztos. Csak be nem jön. De ez nem fontos. A kirovási jegyzőkönyv kimondja, hogy 70 ezer lejnek az évi adója 14 ezer lej, ebből levonva az első két hónapra eső adót, fizetendő 11.666 lej. Ha a kereskedő ezt az összeget sokallja, 20 napon belül felebbezhet, vagyis december 30-ig.

Mialatt az üzlettulajdonos atfutja az adó-kivetési jegyzőkönyvet, a tisztviselő még két írást tesz le elébe. Az egyik a foglaltási jegyzőkönyv, a másik már árverési hirdetmény, amelyre ceruzával írták rá, hogy december 19-én elárverezik a kereskedő üzletét 11666 lej adótartozás miatt. Tehát:

kivetés, foglalás és árverés egyszerre. És mégis mondja valaki, hogy nálunk lassu bürokrácia van! Hazen ez a gyorsaság Amerikát is szégyenbe hozhatja.

A kereskedő megriad a hivatalos írá-sok özönétől. Azután egy szerény kérdés kap lábra az agyában. December 30-ig ráér felebbezni, — akkor hogy lehet ellene december 19-re árverést hirdetni? Akkor felebbezzem, amikor már elárverezték az üzletét? Mert az, hogy a 11666 lej kifizesse, egy pillanatig sem jut eszébe, illetve hiába jut eszébe. Hiszen maga dr. Tosa vezérfelügyelő megmondotta, hogy nincs miből. Mit csináljon tehát a kereskedő? Egy-két napig, amíg frisse a dolog, még bosszantja, hogy az adóhivatal ujabban már azt sem várja meg, hogy az áldozata meghaljanak és inkább elevenen temeti el őket — a 60-vány örökség kedvéért. Azután belenyugszik, elfárad, a megmáshatatlanná Nápánába, Lesz, ami lesz.

Hát így dolgozik a kolozsvári adóhivatal

A nap

ERDEM

Néhánykor kénytelenek voltunk leszegezni azt, hogy a magyar parlamenti képviselők működése felettébb fogyatékos.

Az objektivitás alapján meg kell említenünk most viszont azt, hogy a tisztviselői adókról szóló törvénytervezet tárgyalása során Wille József határozott és szinte frappánsul ügyes közbelépése mentette meg a felekezeti tanács-ületek proletárjait Argetoianu véres adókö-sétől.

Ez ugyan csak egyszerű kötelessége volt. A teljesítmények pontján azonban oly szomorú a helyzet hogy már a kötelességteljesítést is érdemnek kell betudni.

PÁRTATLANSÁG

Bármily hihetetlenül hangzik is, az utcán békésen tüntető nagybirtokosokat alaposan elagyabugyálta a csendőrség és a rendőrség.

Eddig csak a szélső baloldali verték. Most már rákerült a sor a szélső jobboldalra is.

Mégis van érdeme ennek a kormánynak. Pártatlan. A rosszban.

Sőt pártatlan a jóban is.

Senkinek se ad belőle.

MUNKANÉLKÜLSÉG

Petrovici, a volt közoktatásügyi miniszter rendkívül szenzációs képet festett a mai kormány adóügyi politikájáról.

Azt mondotta, hogy eddig csak egyszerű munkanélküliek voltak Romániában. Azaz olyan emberek, akiknek nem volt munkájuk s így nem volt fizetésük sem.

Az új adótörvények kialakítják az új fajta munkanélküliek osztályát. Azokét tudniillik, akiknek lesz munkájuk, csak fizetésük nem.

Nevük: magántisztviselők.

DEGRADÁLÁS

Az összes bukaresti mozgófénykép-színházakban fotoriportot vetítenek Varzaru órnagynak, a kémkedés miatt 15 évi kényszermunkára ítélt törzstisztnak és négy társának degradálásáról.

Nincs drámaibb látvány, mint egy ilyen lefokozás. A katonai börtön udvarán négyoszlopalakban katonaság áll fel. Azután az elítélteket eszkort kíséri ki celláikból az udvarra. Egy tiszt felolvassa az ítéletet, valaki odalép a vádlottakhoz, leszakítja stráfiájukat, pántjaikat, rózsáikat, összes disztinkcióikat.

A katonai becsületkódex szerint ez a legnagyobb gyalázat, lefokozottnak lenni. Drevfus végső felmentése után ugy nyilatkozott, hogy a degradálás tíz percet kínosabb volt neki, mint az egész öt évtendő a Drevfus-szigeten.

Varzaru órnagy eltakarta az arcát, a mikor letették vállpántjait s elfordította fejét, amikor a filmfelvevő gépek működni kezdtek. A többiek ellenben nyugodtan állottak és büszkén szembe néztek a fotomáshival. Ezek a meggyőződésesek lehettek, akik nem pénzért, hanem elvi alapon végezték a szponaszt.

Az egyik közülök szemüveget viselt. Mikor a degradálás sora reája került, a vikkert is lekapták az orráról. A szerencsétlen rab vaksin utánanyult a szemüvegnek, mire azt is összetörték és a földredobták.

Ez a jelenet a legmegrázóbb és a legmeghatóbb a filmben.

Az ember sosem gondolta volna, hogy az okulásra is katonai disztinkciónak számít.

OLCSÓSÁG

Olvasom a lapokban, hogy egy felbőpítő gazdának 250 lejért elárverezték a lovát és 2 szekert.

Ma meg itt Bukarestben 3000 lej adó-hátralékért licitáltak el egy üzletet.

Ugy látszik, igazza volt Argetoianunak. Kezdődik már az olcsóság...

Ne borotvapengét

kérjen hanem követelje

székképviselő: C. Duisberg
București 1. Str. Carol Nr. 3

INFLÁCIÓ

fenyeget az egész világon!

Karácsonyra

ékszer

vásároljon

Minden 500 lej meghaladó vásárlásnál ingyen kap egy ZSIDÓ KORHÁZ SORSJEGYET.

EHRlich

ékszerésznél

BRASSÓ, KAPU-UTCA
(szemben a Koronával)

Elfogadták az agrárvégrehajtások felfüggesztéséről szóló javaslatot

Moralóriumot a városi polgárságnak is — fangoztatták a parlamentben

Bukarest, december 16.

A karácsonyi szünet előttre felhalmozódott munka miatt a parlament elhatározta, hogy ezentul ismét két ülést tart. Ennek értelmében szerdán reggel kilenc órakor megnyílt a délelőtti ülés. Napirend előtt Vasilescu Valjean georgista képviselő szólalt fel és a kitűzött tárgysorozatot megváltoztatást kérte. Kifejtette, hogy most, miután a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról szóló törvény tárgyalását elhalasztották, feltétlenül szükséges lenne, ha azonnal letárgyalnák és megszavaznák a végrehajtások felfüggesztésére vonatkozó törvényjavaslatot. Amint a kamara pénteki bizottsága a tegnapi már letárgyalta.

Argetoianu hozzájárult Valjean képviselő indítványához és így a végrehajtások felfüggesztéséről szóló törvényjavaslatot is napirendre tűzték.

A javaslat szerint 1932 február 15-ig felfüggesztenek bármilyen jogcímen indított végrehajtást. A felfüggesztési határozat vonatkozik mindazokra, a már folyamatban levő végrehajtási eljárásokra, amelyek valamely községbeli ingó, vagy ingatlan vagyron ellen irányulnak.

Kivételt képeznek azok a végrehajtások, amelyek az államkincstár érdekeit érintik, tehát az adóvégrehajtások. A második szakasz azt mondja ki, hogy ez alatt az idő alatt a már lefoglalt javakat elidegeníteni nem lehet.

A javaslat előterjesztése után első felszólaló Trancu-Jasi volt, aki követelte, hogy a kormány ne álljon meg félúton, hanem emelje törvényerőre az általános moratóriumot.

Argetoianu nyomban válaszolt és kijelentette, hogy ameddig ezt kerülni lehet, a kormány kerülni is kívánja, de amennyiben szükség lesz rá, úgy nem marad el az általános moratórium sem. Trancu-Jasi reflektálva a miniszter szavaira azt kérte, hogy ebben az esetben a végrehajtások felfüggesztését terjesztse ki minden társadalmi réteg javára egyaránt, tehát a városi polgárságra is.

Trancu-Jasi felszólalása után egymásután szólaltak meg az ellenzéki pártok képviselői is valamennyien hozzájárultak a javaslathoz. A nemzeti-parasztpárt nevében Joanitescu nyilatkozott, az öliberálisok nevében Duca.

Bratianu George a maga részéről örömmel állapította meg, hogy végre erre a törvényre is sor került, amelyet pártja különben is programjába vett.

Lucian szociáldemokrata a törvény ható erejének minden társadalmi rétegre való kiterjesztését javasolta. Azután a szavazás következett.

A javaslat egyhangulag ment keresztül. A kamara délutáni ülése fél 4 órakor kezdődött. Parlamenti kezdeményezésre jogán több törvényjavaslatot terjesztettek be, amelyek közül a legnevezetesebb az egészségügyi bélyeg kibocsátásáról szóló.

Az első interpelláló Lupu volt, aki felpanaszolta, hogy az állami szemonopóliumok igazgatósága bulgáriai magánkezesekkel tárgyal akkor, amikor a bulgáriai szövetségetek kedvező ajánlatokat tettek.

OH, AZOK A ZSIDÓK!

Cuza a tegnapi ülés jegyzőkönyvével kapcsolatban személyi kérdésekben szólt fel. Visszautasítja Armand Calinescunak azt a vádját, mintha ő egy Pascani városból való zsidó összetört autójáért kártérítést akart volna kijárni a belügy-minisztériumban. Igaz, hogy ő interveniált, de nem zsidó érdekében. Az illető nem is zsidó és nem is Pascaniból való. A dolog úgy történt, hogy amikor ő a választási propagandája során Targul-Frumosha érkezett, több mint 2000 zsidó támadta meg őt és autóját.

A helyes út

szép fehér fogak bírása a következő: Nyomjon egy adag Chlorodont-fogpépet a száraz Chlorodont-fogkefére (speciális kefe fogazott sörtevel), keféje azután fogorait minden oldalán, alulról felfelé és öblítse ki száját gargalizálás közben Chlorodont-szájvízzel alaposan. A hatás meglepő lesz! A Chlorodont használata még azáltal is kielmes, hogy nemcsak a zik szanpan modit és hogy pompás borsmenta aromája frissítő és üdítőleg hat. Chlorodont-fogpép egy tubus 32.— Lei és 10.— Lei. Chlorodont-fogkefe 42.— Lei, gyermekok számára 30.— Lei. Chlorodont-szájvíz, üvege 98.— Lei és 48.— Lei. Mindenütt kapható. Ez a hirdetés beküldése ellenében ingyenesen küld egy próbatubus Chlorodont-fogpépet a Chlorodont S. A. R. cég, Braşov, Cioeraş 2.

Singer zsidópárti képviselő: Nem igaz! Maguk támadták meg a zsidókat.

Cuzát nem zavarja a közbeszólás, hanem előadta, hogy a támadók összetörték a hátulso autót, amelyen diák hivatott. Ez az autó egy Winkelbauer Julius nevű uré volt, akinek azonban csak a neve zsidó, de ő maga jó keresztény, sokkal jobb, mint sok román. Ennek kért ő, hiszen a nagyvárad zsidórombolások károsultjainak is adott a kormány kártérítést.

Calinescu: Megszoktam már, hogy Cuza ur szavai és tettei között nincs összhang. Tudom például azt, hogy 1926-ban az Avereşu-választáson Cuza egy frontban harcolt a zsidókkal.

Óriási zaj és derűtség tör ki a parlamban.

Miklós herceg nem mond le rangjáról

és nem felelbezi meg a házasságfelbontó ítéletet

Bukarest, december 16.

Tegnap budapesti jelentés alapján az összes lapok beszámoltak arról, hogy Miklós herceg átutazott Budapesten. Ezzel szemben a herceg budapesti utazását valószínűtlenné teszi az a tény, hogy

kedden délelőtt egyórákor kihallgatáson jelent meg Bukarestben az uralkodónál. Miklós herceg másfél órát időzött a király dolgozószobájában,

majd amikor elhagyta a palotát, őfelsége lekísérte a lépcsőkön egészen az autójáig.

A nemzeti parasztpárt megvédi Bocu Severt

Temesvár, december 16.

Bocu Sever volt miniszter és tartományi kormányzó, amikor a hatóságok egymás után indították meg ellene az eljárást, sőt a hivatalos pénzek illetéktelen cíciókra való fordítása miatt a bünygyi vizsgálatot is bevezették ellene, lemondott a nemzeti-parasztpárt bányászati tagozatának az elnökségéről. Lemondó levelében arra hivatkozott, hogy az ellene indított vizsgálatok befejezése előtt nem öhajt a párttagozat élén állani, nehogy azok a vádak, amelyek ellen küzdenie kell, viszhassanak a párt tekintélyére és népszerűségére is. A lemondó levelet Baran dr. volt temesvári polgármester juttatta el a párt kolozsvári vezetőségéhez, amely most foglalkozott az ügygel és politikai körökben bizonyára nagy feltűnést keltő határozatot hozott.

A nemzeti-parasztpárt kolozsvári vezetősége erőlyesen és bátor hangon kel

Marosvásárhely tragikus helyzetképe távirat-stílusban

Sztrájkra készülő tanítók, bezárt üzletek, leállított autók és egy inspektori dicséret

Marosvásárhely, december 16.

A marosvásárhelyi piacon szenvedett ki a legtöbb kereskedő és agonizál a többi még hátramaradt.

Egyik fizetésképtelenség a másik után, a bankok maguk tudják a legjobban, hogy mennyi nehézséggel küzdenek és sehol semmi kiút.

A tisztviselők hónapok óta nem kaptak fizetést.

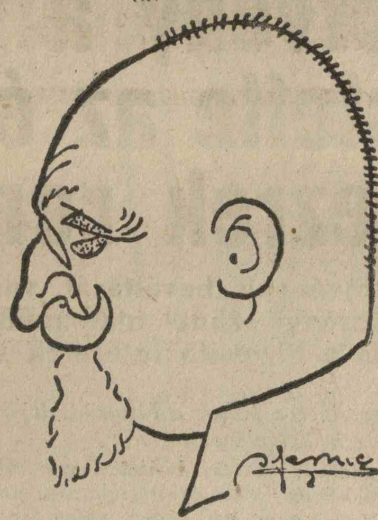
Mint hírlík, a tanítók, ha a napokban nem kapják meg legalább egy-két havi járandóságukat, úgy sztrájkot kezdenek és leteszik a nádpálcát, mert tovább nem bírják a nélkülözést.

Igy is kénytelenek nap-nap után meglevő vagyongájuk egy-egy részét eladni, hogy ennivalóhoz juttassák családjukat.

A munkanélkülieket segélyező bizottság elég szépen dolgozik. A város hozzájárulásából és a magánosok adakozásából, már mintegy egymillió háromszáz-

mentben, miközben Cuza dühösen kiáltozza: Ez nem igaz, hazugság!

Cuza egyik alvezére, Robu áll fel és románellenességgel vádolta Calinescut, a

Cuza

ki az elmúlt évben Radautzban szuronyos katonákkal kergettetett szét egy kuzista gyűlést és megöletett egy román diákot. A megölt diák szüleinek a kormány nem adott semmiféle kártérítést. Robu szavai után áttértek a napirend-

Minek szedjen On ?
Minek szedessen gyermekeivel ?
Csukomajolajat, ezt az olajas és undorító ízű orvosságot.
ELIXIR PANGADUINE
amely a legfinomabb tokhal májkivonattal készült: kitűnő ízű és emellett a csukomajolaj minden hatékony tulajdonságával rendelkezik, ezenkívül pedig négyszer olyan erős a hatása.
Kapható minden nagyobb gyógyszerárban és drogeriában.

számú autót látni.

A sok panasz után igen jól esik az ismerés is. Egy közoktatásiügyi inspektor járt a minap Marosvásárhelyen, aki az itteni felekezeti elemi iskolákat inspiciálta. Nyilatkozata szerint meg volt elégedve a látottakkal és hallottakkal, mert a felekezeti tanítók igen jól beszélnek románul és a kisebbségi tanulók is igen jó előmenetelt tanúsítottak a román tantárgyakban.

Kedves vigaszt jelent ez a marosvásárhelyieknek.

5-5 évi fegyházat kap-tak a Petőfi Sándor-utcai bankrablók

Budapest, december 16.

A bíróság szerdán délelőtt egyenként 5-5 évi fegyházra ítélte Tamás Istvánt és Schiffer Mihályt, akik a Petőfi-utcai Corzo-bankházat nemrégén kifosztották.

Sikeresen konkurált a C. F. R.-nek

Arad, december 16.

A ploesti rendőrség néhány nappal ezelőtt őrizetbe vette Cafencu Jon elbocsátott vasuti tisztviselőt, aki hamis CFR menetjegyeket árult az utasok között. Cafencu letartóztatásakor bevallotta, hogy két hónappal ezelőtt az egyik aradi nyomdában ötezer darab CFR menetjegyet csináltatott és abból kétszáz darabot Aradon, a többi pedig vidéken értékesítette féláron. A jegycsaláson ért Cafencu ma reggel átszállították Aradra, ahol újból kihallgatták. A vizsgálat során megállapították, hogy a leépített tisztviselő többszáz ezer lej kárt okozott a CFR pénztárainak.

OTROMBA JÁTEK A NYOMORUSÁGAL. Tudósítónk jelenti: A gyergyószentmiklósi állatvásár előtt kihirdették a székely falvakban, eddig még inkognitóban maradt egyének, hogy a vásáron rengeteg oroszországi vevő jelenik meg, akik az állatokat mind összevásárolják. A székelyek erre, csak hogy a taxákát befizethessék, minden eladható pénzzé tettek és felhajtották állataikat a vásárra, amely zsúfolásig tele volt a csikiai marháival. Természetesen a vevők elmaradtak, s a szerencsétlen atyafiak hiába várták három napig a jószerencsét, mert az csak nem jelentkezett. Végül is hazahajtották állataikat, s üres zsebbel elmélkedtek arról, hogy mi célja lehetett azoknak, akik ebbe a lelketlen játékba beleugratták őket. Mert haszna ebből csak a gyergyószentmiklósi intermár bizottságnak volt, amely minden állat után beszedte a 10-20 lejes taxát.

VÉGRE EGY SZIGURANCAFÖNÖK. AKI ÉHSÉGSZTRAJKOL. Temesvárról jelenti: Pluian Trifu szigurancafönök letartóztatásáról annak idején beszámolt a B. L. A híres, sőt hírhedt szigurancafönök ellen az a vád merült fel, hogy sikkasztott, megtámadta felebbvalóit. Volt azonban ennél jelentéktlenebb büne is, nevezetesen az, hogy néhány temesvári munkást koholt vádak alapján tartóztartott le, hurcolt meg és erőszakkal szedte ki belőlük beismerő vallomást, csak azért, hogy érdemeket szerezzen magának. Az ügyesség mintegy két hónappal ezelőtt tartóztatta le. Később társat is kapott Centea Emil személyében, aki a kormányzó-ságon teljesített szolgálatot és az ismeretes „jegyzőpanamával” tette ismertté nevét. Ez a két vizsgálati fogoly most visszaemlékezett arra, hogy annak idején a letartóztatott munkások éhségstrájkjával sietteték ügyük letárgyalását. Megkínálták őket is ezt a módszert, vagy talán inkább „ráfanyalodtak” őket is. Sztrájkjuk három nap óta tart.

OLLA
GUM

OLLA antiszeptikus készítmény!
A bécsi állami higiénésztudományi intézet által ellenőrzve teljes garanciát nyújt. Üggyeljen az „OLLA” névre!

Már törvényesen is lehet csinálni...

A biztosítási törvény a legképtelenebb anarchiát teremtette az életbiztosítások terén, amely tízezrek reményvára volt

— A biztosítók, vagy megtagadják a kötvények beváltását, vagy kevesebbet fizetnek vissza, a törvényes előírásánál — A kormány karácsonyi szünet után módosító javaslatot terjeszt a parlament elé — Törvény, amely hatálytalanítja a biztosító intézetek kötvényvisszaváltási kötelezettségét

Bukarest, december 16.

A nemzeti parasztpárti kormány egy évvel ezelőtti törvényt lép. eteti életbe, a biztosító intézetek ellenőrzésére. A törvény különösen a biztosítás népszerűbb ágazatait és ezek között első sorban az életbiztosításokat szabályozza szigorúan.

A biztosítási törvény teszi lehetővé például azt, hogy a biztosított felek az intézettől hiteltelket vehessenek fel, napi kamat mellett. Elsőnek jelentette a B. L., hogy a biztosítási törvényre való hivatkozással a szó szoros értelmében megrohtanták a biztosítóintézeteket, hitelügyekkel. A romániai biztosítók közül legjobban a „Generala” biztosítót attakirozták meg a felek. Ez az intézet eddig több, mint 70 millió lejti fizetett ki az életbiztosított feleknek.

EGY TÖRVÉNY, AMELYET KÖNNYEN KI LEHET JÁTSZANI

A biztosítási törvénynek azonban összes előnye mellett is vannak olyan súlyos hiányosságai, amelyek lehetőséget nyújtanak az intézeteknek, hogy a biztosított feleket kényük-kedvük szerint kijátszassák.

A biztosító intézetek egy igen jelentős része a kötvények tőkésítésével, azaz a kötvények visszavásárlásával követik el a szabálytalanságok egész sorozatát, a biztosított felek hátrányára.

Az életbiztosításokról van szó. Ilyen kötvény minden házban akad, a súlyos pénzügyi viszonyok azonban a lakosságot arra kényszerítették, hogy mindenét készpénzbe tegye, megfelelő bankhitelek hiányában. Ezt a sivat helyzetet előre látva, a biztosítási törvény megszerkesztője külön klauzulában előírja, hogy a biztosító intézetek, a felek kérésére, a biztosítási kötvényeket kötelesek visszavásárolni.

A KÖTVÉNYVISSZAVÁSÁRLÁS BONYOLULT ELJÁRÁSA

A kötvények visszavásárlása, illetve tőkésítése nemzetközi szokássá vált, úgy, hogy azt, — még a biztosítási törvény életbeléptetése előtt is, — feltűntették kötvényeiken a biztosítási intézetek. A kötvények tőkésítése ugy történt, hogy

a biztosítási összeget leszállítják oly mértékben, mint amilyen arányban a tőkésítés pillanatáig ténylegesen befizetett díjtételek összege viszonylik ahhoz az összeghez, amelyet a kötvények tőkésítésére fordítottak.

FÁJDALMAK, GÖRCSÉR
REUMA, KÖSZVÉNY

Romlott vér Borzalmas éjszakák

A beteges vérűek a fájdalom martaléka. Köszvény, reuma, zsába, idegfájdalom szüntelenül gyötrik. Érdagánat, tályog, gőrcsér tönkreteszik álmait. Míg az érelmeszesedés rémálmokat szül, rettenetes álmokat.

Az eczema, a herpesz, az eritema, a szikozis, az akné, a psoriasis állandóan macangolja bőrüket. Éjjelüket az állandó bőrvizketegség teszi borzalmassá. De nincs szükség kétségbeesésre. Ezzen meg ezzen tapasztalhatták, hogy állapotuk egyik napról a másikra megváltozott a RICHELET VERTISZTÍTÓ alkalmazásával, amely győzedelmeskedik a legkritikusabb betegségekben. Eltávolítja a testből a mérges anyagokat a RICHELET VERTISZTÍTÓ gyökeresen gyógyítja a fájdalmakat, visszadja az véredényrendszer frissességét, megtisztítja a bőrt, beheggeszti a sebeket és tályogokat, melyek mint egy varázsütésre nyomtalanul eltűnnek.

L. Rihcelet, de Sedan, 6, Rue Belfort
Bayonne (France)
Romániai vezérképviselő:
J. M. Dillan Ditar Mos 4 Bucuresti (3)

hez, amelyet a félnek a biztosítás lejártáig fizetnie kellett volna.

Igy például; valaki bebiztosította életét egy millió lejre, husz évi terminusra, amely idő alatt 800 ezer lejti kellett volna díjtételek formájában az intézetnél fizetnie. Mielőtt azonban a kötvény lejárt volna, a fél kéri az intézettől a tőkésítést, illetve visszavásárlást. Tegyük föl, hogy a biztosított fél a tőkésítés pillanatáig 400 ezer lejti fizetett be díjtételeként, tehát az egy millió biztosítás után járó összegnek a felét. Ebben az esetben, ugyanilyen arányban leszállítják a biztosítási tétel összegét is. A tőkésített kötvény értéke tehát nem lesz egy millió, hanem csak a fele, (mert ugyanilyen mértékben fizetett kevesebb prémieit is), illetve fél millió lej.

Ennyit köteles tehát az intézet visszafizetni a félnek, abban az esetben, ha az legkevesebb 3 éven keresztül rendszeresen fizette a biztosítási díjtételeket.

AZ INTÉZETEK MEGTAGADJÁK A KÖTVÉNYEK VISSZAVÁSÁRLÁSAT

Mint mondtuk, a tízezres tömegeket meg-

Egy törvény, amely felfüggeszti a biztosítóintézetek kötelezettségeit

A törvénynek ez az intézkedése nem csak a nemzetközi szokásoknak mond ellent, hanem a biztosított felek ezreit érinti súlyosan. A törvénykészítők ugyanis megfélemedtek arról, hogy a felek éveken keresztül fizették be utolsó krajcáraikat is az intézeteknek, mert remélték, hogy anyagi megszorultság esetén, bármikor visszakaphatják a befizetett díjak egy részét. És ezek után jön egy kormány, amely

egy érthetetlen törvénnyel a szó szoros értelmében mentesíti a biztosítókat legelőnyösebb

haladó biztosított felek valósággal megrohtották a biztosítóintézeteket ilyen kérésekkel. Ekkor azonban kiderült, hogy a biztosított tömegek egyetlen reménye, a tőkésítés körül, súlyos komplikációk mutatkoznak, mert

az intézetek egy igen jelentős része éppen a biztosítási törvényre való hivatkozással, egyszerűen megtagadta a kötvények visszavásárlását.

Az indokolás furcsán és meglepően hangzik. A törvény ugyanis kimondja, hogy az intézetek kötelesek mindazon kötvényeket visszavásárolni, amelyeknek díjtételeit három éven keresztül rendszeresen fizették. Néhány sorral lejjebb azonban az egyik szakaszban ki-tűnik, hogy ezek az intézetek, a törvény éle beléptetése előtt kötött biztosítási ügyletekre nem vonatkoznak. A törvény mindössze csak egy év óta van érvényben. A törvény szerint tehát jelen pillanatban egyetlen olyan kötvény sincs Romániában, amelyet a biztosító intézetek kötelesek visszavásárolni. És ez így lesz még két évig.

kötelezettségük, az életbiztosítási kötvény visszavásárlásának kötelezettsége alól.

Ez nyilvánvalóan igazolja azt, hogy a törvény az intézetek előnyére és a nagyközönség hátrányára készült. Mert ezek szerint, az intézetek két évig kényük-kedvük szerint megtagadhatják a feleknek a kötvények visszavásárlását. Mondanunk sem kell, hogy ez az intézkedés a közönség egyrésztének bizalmát is megingalta a biztosítási üzlettel szemben. A törvény illetlen való alkalmazásán tehát az intézetek csak látszólag keresnek.

Csalás a percentekkel

Az életbiztosítási kötvények tőkésítésének, illetve visszaváltásának a formális megtagadásaon kívül vannak más árnyoldalai is. Az intézetek egy része ugyanis hajlandóan mutatkozik a kötvényt visszavásárolni, azonban csak olyan feltételek mellett, amilyenek a kötvényeken fel vannak tüntetve. Vannak ugyanis biztosítók, amelyek a biztosítási feltételekben percentuálisan, tehát százalékszámban kifejezték azt az arányt, amelyben a kötvényeket a fél megkeresésére hajlandók visszaváltani. Mivel a multban Románia területén semmiféle törvény nem szabályozta ezeket a módokat, a kötvényeken feltüntetett feltételek intézetenként változnak. Így

egyesek a tőkésítés pillanatáig befizetett díjtételek 40 százalékát, mások az ötven százalékát, vagy még kevesebbet hajlandók visszafizetni.

Ez az eljárás a legnyilvánvalóbb csalás, mert hiszen ugyancsak a biztosítási törvény kategorikusan kimondja, hogy

a tőkésítés alkalmával visszafizetett összeg nem lehet kevesebb, mint a fél által befizetett díjtételek 70 százaléka.

A törvény tehát a kötvényeken feltüntetett összes feltételeket hatálytalanította. Ennek ellenére a csalással operáló biztosítók egyrészt

szé nem hajlandó tudomást szerezni a törvényes intézkedésekről, csak akkor, ha saját érdekeit s nem pedig a biztosított fél előnyét szolgálhatja vele.

A felek kijátszása tehát nyilvánvaló és az kétféle körülmények között történik. Az intézetek egyrészt, hivatkozással a törvényre, formálisan megtagadják az életbiztosítási kötvények visszavásárlását. Ezzel ellentétbe kerültek a kötvényben feltüntetett biztosítási feltételekkel, amelyek kimondják, hogy három évi díjfizetés után az intézet köteles a kötvényt visszaváltani.

Ez az egyik kategória.

A másik, nem ves tudomást a törvényről, hanem a kötvényben feltüntetett szabályokhoz ragaszkodik és ahelyett, hogy a törvényesen előírt 75 százalékát fizetik vissza az ugynevezett matematikai tartalékoknak, olyan összeget hajlandó csak visszafizetni, amilyen a kötvényekben fel van tüntetve.

A két ellentétes példa azt igazolja, hogy a jelenleg érvényben levő biztosítási törvény a legképtelenebb anarchiát honosította meg az életbiztosítási ágazatokban.

és annak intézkedéseit a biztosító intézetek kényük-kedvük szerint úgy forgathatják, a mint azt saját hasznuk biztosítása kívánja.

Módosítják a biztosítási törvényt

Az életbiztosítások terén uralkodó fonák helyzet rengeteg panaszt váltott ki a közönség köréből, ami a kormánykörök figyelmét is magára vonta. Értesüléseink szerint az ipar és kereskedelemügyi minisztériumban a legnagyobb diszkréció mellett

dolgoznak az egy évvel ezelőtti életbeléptetett biztosítási törvény radikális megváltoztatásán.

A minisztériumban a tervbevetett módosításokkal kapcsolatban mindennemű felvilágosítást megtagadnak. Mindennek ellenére állítják, hogy a módosító javaslat, közönsélnül a karácsonyi szünet után a parlament plénuma elé kerül.

Nem tudjuk részletes pontossággal, hogy milyen módosításokat vett tervbe a kormány. Arról azonban meg vagyunk győződve, hogy a törvény egész szellemét olyképpen fogják

módosítani, hogy az ne csak a biztosító intézetek, hanem a biztosított felek érdekeit is szolgálják. Amellett pedig határozottabbá kell tenni az egyes intézkedéseket, hogy az intézeteknek ne legyen alkalmuk törvényes védelem mellett, törvénytelenégeket elkövetni.

Mindezt csak azért kívántuk kihangsúlyozni, mert az életbiztosítások, szerencsétlen egzisztenciák egyetlen reményvárát jelentette és

merénylet volna az ország lakossága ellen ezeket a nehéz peritékkel egy életen keresztül összegyűjtött krajcárokat a biztosító intézetek haszonlesésének kitenni.

Mert, ami az életbiztosítási kötvények körül történik, az, — bármilyen furcsán is hangzanék, — nem egyéb, mint törvényes csalás. Ezt pedig sürgősen meg kell szüntetni.

Seres Miklós

GALERIES
LAFAYETTE
IN PALATUL LIBRARIEI
SOCEC & C.

Az ünnepek alkalmából

a háztartási cikkek osztálya a következő igen előnyös ajánlatot teszi:

Ime néhány cikk:

Asztal készlet	karlsbadi porcelán 6 szem.	1275
Asz al készlet	karlsbadi porcelán 12 szem	2075
Hal készlet	kicsi alak - - -	135
Hal készlet	nagy alak - - -	280
Tojás készlet	6 személyes -	130
Torta készlet	6 személyes -	120
Tea készlet	6 személyes -	275
Tea készlet	6 személyes -	295
Kávé készlet	6 személyes -	135
Gyümölcs készlet	6 személyes -	135
Tea csésze	finom, 6 drb. -	100
Főzőkályha	sütővel és rezüsttel	1500
Kályhavédő	- - - - -	75
Kályhavédő	- - - - -	225
Vizes pohár	darabja - - -	7
Boros pohár	darabja - - -	6
Compót készlet	kristály, 6 személyes	138
Torta készlet	kristály - - -	75
Kristály tál	- - - - -	40
Serpenyő	zománcozott 5 drb.-os sorozat - - -	275
Fazék	zománcozott 5 drb.-os sorozat	275
Vasaló	- - - - -	145
Diódaráló	- - - - -	95
Mozsar	rézből - - - -	165
Viasz	parkettnek, nagy doboz - -	45
Kefe	nehézéssel - - - -	450
Főzőkályha	„Flamme bleu” -	390
Masíc	bármilyen tárgy ragasztására - - -	20
Plimou	- - - - -	27

Teljes felszerelés vendéglők, kávéházak, bárók részére leszállított árak mellett

Hasznos és olcsó ajándékok osztálya

GALERIES LAFAYETTE
lego csobban árusít az egész országban

DECEMBER 19

A rabok kényszermunkája elveszi a szabad munkás kenyerét...

A SÓBÁNYÁSZOK bér-ügye a Semmitőszék előtt

Ratescu tanácselnök csak a máramarosi sóbánya-telepek meglátogatása után dönt az új kollektív-szerződés kérdésében

Bukarest, december 16.

Az állami sóbányamunkások jövő évi kollektív-szerződésének az ügye, amelyre nézve tudvalevőleg már hosszú hetek folynak a tárgyalások a munkásság és az autonóm jövedéki pénztár képviselői között, most a Semmitőszék elé került, miután a munkaügyi minisztérium egyeztető eljárása teljesen sikertelenül végződött.

Az autonóm jövedéki pénztár ugyanis, amelynek a kezelésébe újabban az állami sóbányák üzeme is tartozik, csak a sóbányászok szempontjából merőben elfogadhatatlan bérfeltételek mellett volt hajlandó megújítani az év végével lejáró kollektív-szerződést. Felmondva ezt a szerződést,

általában 25 százalékos bérleszállítást kívánt keresztülvinni s ráadásul ki akarta hagyni az új kollektív-szerződésből a sóbánya-munkásoknak már évtizedek óta megszerzett olyan jogait és kedvezményeit, amelyek fél-keresetükkel is felérnek.

A bér-redukción kívül például a következő súlyos feltételekhez kötötte a monopol-vezérgazgatóság a kollektív-szerződés megújítását:

A túlóra-bérek, amelyek eddig hétköznap 50, ünnepnapokon pedig 100 százalékkal voltak magasabbak a rendes órabéknél, a jövőben csak 25 százalékkal haladhatják meg ezt;

a munkásoknak régóta természetben járó só- és dohányilletmény töröltetik; az évente egyhavi pihenő-szabadság egy hétre szállítódik le.

Megsemmítését követelte végül a pénztár igazgatósága annak a régi jognak is, amely szerint a sóbánya-munkások rendszeres előléptetésben részesültek olyképpen, hogy fizetésük automatikus módon minden ledolgozott három esztendő után 10 százalékkal emelkedett. Ez pedig azt jelentette, hogy a sóvágo, aki 50 éven át dolgozott, mintegy dupla-fizetést ért el s nyugdíját ennek alapján állapították meg.

A munkások képviselői a leghatározottabban visszautasították a jövedéki pénztár e túlzott követeléseit s többek között hivatkoztak arra, hogy amikor ilyen nagy mértékben akarja csökkenteni a sóbánya-munkások keresetét, cikkeinek az ára változatlan marad.

A Semmitőszék Ratescu-tanácsa hétfőn, kedden és szerdán foglalkozott az elmergesedett bér-konfliktus ügyével. A tárgyalás során a sóbánya-munkások képviselői, élükön Gherman Eftimie szocialdemokrata képviselővel, rámutattak arra, hogy

az autonóm jövedéki pénztár, amely mégiscsak állami jellegű intézmény, a magánvállalatokat is felülmúló kiméletlenséggel bánik az állami sóbányák munkásaival.

Ugyanakkor, amikor tömeges elbocsátásokat eszközölt és egyes erdélyi sóbányaüzemeket teljesen be is akar szüntetni, a munkában meghagyott sóbányászokat az eddiginél is nagyobb nyomorba akarja taszítani, mértéktelen bérleszállítási követeléseivel.

Követelték a munkásdelegátusok, hogy a monopol-vezérgazgatóság szűn'esse a rab-munkát az Ocnele Mari-ban meg a rab-munkát az Ocnele Mari-ban és Targu-Ocnában levő sóbányákban, és nem csupán azért, mert ezáltal nem növekedik a munkanélküliség, hanem mert ebben az esetben könnyebben visszacsatározhatók az elvesztett külföldi piacok is. Több országban ugyanis,

éppen ezért bojkottálták a romániai só, mert a konkurencságnak sikerült, propagandát kifejteni ellene azzal, hogy kényszermunkával termelik. A rabmunka különben sokkal olcsóbb igazában, minthogy a szabad és szakértő sóvágo háromszor, sőt négyszer is többet termel a kényszermunkásnál. Bére pedig nem ugyanennyiszter magasabb, pláne az utóbbi években. Tiltakoztak az állami munkásdelegátusok az ellen is, hogy az autonóm jövedéki pénztár éppen

azokat a sóbányákat akarja bezárni, a melyek Erdély legszegényebb vidékein vannak, mint Máramarosban és Parajdon, ahol a sóbányászat megszüntetése egyenesen katasztrófálissá tenné az amugy is nagy nyomort.

Ratescu tanácsbíró az utóbbi érveléssel kapcsolatban kijelentette, hogy az üzembeszüntetések kérdése nem tartozik a Semmitőszék hatáskörébe. Az ügynek ezt a részét ezért Gherman képviselő külön a parlamentben is szóváteszi s kormány-intézkedést fog sürgetni az iránt, hogy az erdélyi sóbányákat semmire se zárják be.

A semmitőszéki tárgyaláson egyébként a munkások megbízottai kérték Ratescu tanácselnököt, hogy mielőtt döntene személyesen győződjék meg a sóbánya-munkások nyomoruságos helyzetéről és arról, hogy a monopol-vezérgazgatóság által követelt újabb bér-apasztás a kétségbeesésbe taszítaná a munkásságot. A sóbánya-munkások zöme tudniillik átlagban jelenleg is alig keresi meg a 75 lejes bért munkaszakaszonként: a míg ugyanis az öreg sóvágok elérik a 90 lejt, az iparosok átlagbére 75, a segédmunkásoké pedig mindössze 50 lej körül mozog.

Ratescu tanácselnök magáévá tette a munkások indítványát s miután a későbbi, marosújvári és parajdi sóbánya-telepeket már az előző évekbeli kollektív-szerződési tárgyalások alkalmával meglátogatta és tanulmányozta, ki fog száll-

ni Ocnele-Mari-ba, majd az ünnepek után a máramarosi Rónaszékre és Aknasugatagra, hogy tüzetesen megismerkedjék a sóbánya-munkások tényleges helyzetével és a helyszínen egészítse ki az ügy anyagát.

Ilyenformán a semmitőszéki bíró valószínűleg csak január végén hozza meg döntését a sóbánya-munkások új kollektív-szerződés ügyében.

A munkásmegbízottak remélik, hogy a döntés a helyszíni szemle alapján kedvező lesz, bár bizonyosra vehető, hogy az eddigi béreket valamelyest meg fogják nyírni. Mindenesetre a legfontosabbnak tartják, hogy az állami sóbányák munkásságának a régen szerzett kedvezményei és jogai most se szenvedjenek csorbát.

K.

ni Ocnele-Mari-ba, majd az ünnepek után a máramarosi Rónaszékre és Aknasugatagra, hogy tüzetesen megismerkedjék a sóbánya-munkások tényleges helyzetével és a helyszínen egészítse ki az ügy anyagát.

Ilyenformán a semmitőszéki bíró valószínűleg csak január végén hozza meg döntését a sóbánya-munkások új kollektív-szerződés ügyében.

A munkásmegbízottak remélik, hogy a döntés a helyszíni szemle alapján kedvező lesz, bár bizonyosra vehető, hogy az eddigi béreket valamelyest meg fogják nyírni. Mindenesetre a legfontosabbnak tartják, hogy az állami sóbányák munkásságának a régen szerzett kedvezményei és jogai most se szenvedjenek csorbát.

K.

ni Ocnele-Mari-ba, majd az ünnepek után a máramarosi Rónaszékre és Aknasugatagra, hogy tüzetesen megismerkedjék a sóbánya-munkások tényleges helyzetével és a helyszínen egészítse ki az ügy anyagát.

Ilyenformán a semmitőszéki bíró valószínűleg csak január végén hozza meg döntését a sóbánya-munkások új kollektív-szerződés ügyében.

A munkásmegbízottak remélik, hogy a döntés a helyszíni szemle alapján kedvező lesz, bár bizonyosra vehető, hogy az eddigi béreket valamelyest meg fogják nyírni. Mindenesetre a legfontosabbnak tartják, hogy az állami sóbányák munkásságának a régen szerzett kedvezményei és jogai most se szenvedjenek csorbát.

K.

ni Ocnele-Mari-ba, majd az ünnepek után a máramarosi Rónaszékre és Aknasugatagra, hogy tüzetesen megismerkedjék a sóbánya-munkások tényleges helyzetével és a helyszínen egészítse ki az ügy anyagát.

Ilyenformán a semmitőszéki bíró valószínűleg csak január végén hozza meg döntését a sóbánya-munkások új kollektív-szerződés ügyében.

A munkásmegbízottak remélik, hogy a döntés a helyszíni szemle alapján kedvező lesz, bár bizonyosra vehető, hogy az eddigi béreket valamelyest meg fogják nyírni. Mindenesetre a legfontosabbnak tartják, hogy az állami sóbányák munkásságának a régen szerzett kedvezményei és jogai most se szenvedjenek csorbát.

K.

ni Ocnele-Mari-ba, majd az ünnepek után a máramarosi Rónaszékre és Aknasugatagra, hogy tüzetesen megismerkedjék a sóbánya-munkások tényleges helyzetével és a helyszínen egészítse ki az ügy anyagát.

Ilyenformán a semmitőszéki bíró valószínűleg csak január végén hozza meg döntését a sóbánya-munkások új kollektív-szerződés ügyében.

A munkásmegbízottak remélik, hogy a döntés a helyszíni szemle alapján kedvező lesz, bár bizonyosra vehető, hogy az eddigi béreket valamelyest meg fogják nyírni. Mindenesetre a legfontosabbnak tartják, hogy az állami sóbányák munkásságának a régen szerzett kedvezményei és jogai most se szenvedjenek csorbát.

K.

KARÁCSONYI HANGULATOT,
KRISTÁLYTISZTA MUZSIKÁT
VISZ OTTHONÁBA A

TUNGSRAM BÁRIUMCSŐ

Külföldre utazik
Sándor szerb király

Belgrád, december 16.

A hivatalos lap közli, hogy Sándor jugoszláv király a közeli napokban külföldre utazik.

A király állítólag Franciaországba készül, hogy ott kölcsönt szerezzen Jugoszláviának.

Támadták a francia kormányt,
mert rossz adósoknak is adott kölcsönt

Páris, december 16.

A szenátusban tegnap éles támadás hangzott el a kormány ellen, amiért gyenge fizetőképességű államoknak kölcsönt juttatott. A szónokok követelték a közpénzek hovaforrásának gondos megfontolását. Flandin pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy mindenkor megvédte a francia érdekeket, de a hitelezőknek is érdekében áll vizsgálni, hogy az adósállamok pénzügyi állapotára tekintettel legyenek.

A kisantant vezérkari
főnökei befejezték tanácskozásukat

Prága, december 16.

Jugoszlávia és Románia vezérkari főnökei a múlt hét közepétől fogva Prágában tartózkodtak, hogy a leszerelési konferenciával kapcsolatosan megbeszéljék a kisantant államok egységes állásfoglalását. A megbeszélések befejeződtek és külföldi vendégek szerdán délután elhagyták Prágát.

A tanácskozások eredményéről nem adtak ki hivatalos jelentést.

Hindenburg
amerikai meghívása

Washington, december 16.

Ross Collins republikánus képviselő levelet intézett az Egyesült Államok elnökéhez. A levélben arra kéri Hoover elnököt, hogy hívja meg Hindenburgot Washingtonba. Erre a vendéglátásra, illetve látogatásra Amerikának és Németországnak egyaránt szüksége van. Amerika erősíti a német birodalommal való barátságát, Németországban pedig nőni fog az önbizalom a gazdasági válság sikeres leküzdése terén.

Ettől eltekintve azonban Hindenburg washingtoni látogatása politikailag is abba az irányvonalba esnek, amit az Egyesült Államok most egyre erőteljesebben kell felrajzolni.

Nőt akasztottak
Törökországban

Sztambul, december 16.

A fiatal török köztársaság történetében nevezetes esemény játszódott le hétfőn, ekkor végezték ki ugyanis a nyilvánosság előtt Fatma Hanum asszonyt, aki féltékenységből megölte egy barátját. A féltékenységtől győrt asszony a gyilkosságot azért követte el, hogy barátja ne lehessen a férje felesége, ha ő véletlenül meghalna. A török bíróság Fatma Hanum asszonyt kötélfűtől halálra ítélte.

Az elítélt fatális nyugalommal fogadta a halálbüntetéséről szóló ítélet kihirdetését és a kivégzés előtt szilárd léptekkel sietett az akasztófa alá. A formalitások elintézése után meg sem várta, hogy a hóhér hozzálépjen, hanem sajátkezűleg akasztotta a bitóról alácsüngő hurkot a nyakába.

Több ezer teljesen meggyógyult

TÜDŐBETEG

Használja kiváló hatását az Oláh Károly plebános által feltalált Antiphtysin álműködő enyvedé vezető tüdő- és eleni gyógyyszernek — ismeretű füzetet díjtalanul küld a gyógyyszer készítője OSVÁTH Gyógyászati Társaság

Hírek

A mi adventünk

Fehér karácsonypárás. Advent. Hajnali harangszó, amely megnyugtató tiltkokkal terhes vorátékre szólította a hívőket. Milyen messze esett ez már az időben, tőlünk, akik csak borzalmakat várunk.

Fekete advent. Fekete karácsonypárás. A világ összes gázgyárai mérges gázokat gyártanak, csillogó, játékos karácsonyi díszek helyett gázmaszkokat készítenek.

Mert minden karácsonynak megvan a maga dívatja. A világháború előtt jancsi-juliskékat készítettek, békés babákat és ártatlan falvakat. A háború alatt gyermekeink sebesült katonababákat és keresztes ápolónőket kaptak. Háború után megbékélési ógyban megszületett a gépjátszker. Autó, repülőgép, hajó, miniatűr kis jószág, messzevivő mégis, mert békét, haladást hirdetett.

Átkos haladás. Gyors elérése mindennek. Megszületett a pillanatok alatt élő gáz, a percek alatt városokat, országreszeket pusztító tank, fel a legképtelenebb magasságokig és le a borzalmak mélységéig könnyen leküzdő gép, mind csak arra, hogy pusztítson.

Az idei karácsonypárásnak, játékának, a mit örömet adni akarással adunk, megvan a maga dívatja. Egy külföldi magazin akadt a kezembe. Karácsonyi játékok készülnek a gyárakban. Nem csillogók, színesek, s mégis feketeék. Katonák. Apró kis fakatonak, gázmaszkokkal felszerelve. Tankok játékgéppel, amelyek gombnyomásra működnek és a dobhártyára egyetemes katagóssukkal ráverik a háború gépgéppereis izgalmat. És ezenkívül ágyuk. Rengeteg ágyu. Az idei karácsony szenzációja, legdélgettebb dívatja. Piros, pufók fakatonakkal, olyanokkal, amelyekből hiányzik a szíj. Az ézés. Nem borzadnak vissza a háborútól, az ágyutól és a borzalomtól.

Új fakatonak, amelyek a rongyos, sáros kétségbeesett katonák emléket akarja bennünk elfelejteni.

Azókat. Akik súlyos, piszkos, tetves emberek voltak.

Ezek a katonák, az ujak, pufók, érzéketlenek, fakatonak, a hősök.

Asszonyok festik, gyerekek öltöztetik őket. Otthon az apa, a férj, munkanélküli. S a gyerekek, az asszony a gyárakban, lassan készíti elő az elkövetkezendő háborút.

Ágyukon hozzák a karácsonyt. Terhes félt rejteget az advent. A mi adventünk Fekete advent.

Máskor karácsonyt vártunk. Kalácsos, fehér, fenyőfás karácsonyt, gyertyást és ünnept. Három napi nyugalmat a robotból. Megnyugást. Miben? Pihenés? Dolgozni akarunk.

Ne fekete karácsonyt, feketé adventet. Ne ezt!

Hiába mondják, hogy állítanak az idén is karácsonyfát. Az a néhány szál fenyő, nem oszlatja el a gáz előre átható borzalmas szagát, a gyertya nem oszlatja el a sötétséget.

Párisból se nyugtassanak már minket leszerelési-békekonferenciákkal. Akkor, amikor Keleten már áll a harc.

Fekete ez az advent. Vajon mi lesz?

NAGY KAROLA

— IDÓJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint északnyugat felől hűvös szél, sok helyen pedig csapadék és hó is várható a legközelebbi 24 órára.

— TEMESVÁRI HIREK. Tudósítónk jelenti: Hosszas nyomozás után a temesvári rendőrségnek sikerült letartóztatnia Princz Jenő 20 éves munkanélkülit, aki, vallomása szerint a legutóbbi hetekben öt betörést követett el és összesen 300 ezer lej értékben szedett össze készpénzt és ékszereket. A rablott holmit

hiánytalanul megtalálták. — Szerdán, a déli órákban vakmerő betörést követtek el ismeretlen tettesek a forgalmas Szerb-utcában. A déli szünet idején álkulccsal behatoltak Beszül Jugomir szabó üzletébe, lezárták az ajtót s azután a legnagyobb nyugalommal becsomagolták az összes értékebb szöveteket. A csomagolás elvégzése után nyugodtan távoztak az ajtón, au.óra pakkolták a lopott holmit s elszárgultak. A vakmerő rablást csak a déli szünet után fedezte fel az üzletbe visszasiető szabómester. Az ellopott szövetek értéke meghaladja a 100 ezer lejt.

— Vizsgálati fogságban maradnak a letartóztatott dévai kommunisták. Déváról jelentik: Gombó Samu és társainak vizsgálati fogságát, a vizsgálóbíró 30 nappal meghosszabbította, amit a dévai törvényszék vádpancása is megerősített. A törvényszék mindössze hat vizsgálati fogolynak szabadlábrahelyezését rendelte el, míg Gombó, a Moskovits házaspár, Kókósi és nyolc társuk további fogvartását látta indokoltnak.

— HUSZ FILLER EGY KILO MARHAUS MAGYARORSZAGON. Veszprémből jelentik: A napokban egy új mézarszék nyílt itt meg, amely a marhahus elejét husz, hátulját negyven fillérért hozza forgalomba. A környéken hihetetlen olcsóság van, a szarvasmarha darabját negyven-ötven pengőért vásárolják.

— „NEM OLYAN NAGY UR A GÖRÖCS-FALVI BÍRÓ.” Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy a göröcsfalvi interimár bizottság elnöke a göröcsfalvi közbirtokossági közgyűlést kiverte abból a községházából, amit a közbirtokosság épített a falu számára s amely ma is a közbirtokosság tulajdonát képezi. Hirünkkel Both Tamás göröcsfalvi bíró helyreigazítást küldött be, megállapítván, hogy a községháza nem a közbirtokosság tulajdona és a község nem köteles a közbirtokosságnak ingyen helyiséget adni. Egyébként a kérdéses gyűlés nem közgyűlés volt, hanem alkalmi összejövetel, amelyen azt tárgyalták meg az 50 százalékos nem oda való emberek, hogy kinek volt közöttük több erdőkihágása. Ő tehát nem követett el hivatalos hatalommal való visszaélést, amikor az illetéketlenül tanácskozó embereket kiutasította a községházából.

— KUNCZ ALADAR, a nemrég elhunyt erdélyi magyar író *Fekete kolostor* c. művével világirodalmi sikert aratott. A 2 kötetes regény 3-ik kiadásban jelent meg az Athenumnál, izléses kivitelben. Ara 300 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” viz különösen agyvérzésre és guttaire hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— TETENÉRT TOLVAJOK. Tudósítónk jelenti: A tordai rendőrség közelebről egy veszedelmes betörőpárt tartóztatott fel, akikről kiderült, hogy Erdély számos városában a lopások, betörések és zsebmetszések egész sorozatát követték el és ezért országosan, legutóbb a dévai, aradi, nagyszalontai rendőrségek és a biharmegyei ügyesség körözik. A betörőket a véletlen juttatta a rendőrség kezére. Olyképpen, hogy a két betörő: Görcsi Sándor, 23 éves cigány és a vele vadházaságban élő Mária Klára, alias Mohácsi Klára, Makula Rozália, Kordován Rozália, vásárlás ürügyre a tordai „Dermata” cipőüzletbe mentek be. Itt éppen cipőt próbált egy tordamegyei nő háztartási iskola igazgatónője, aki készítkáját addig, amíg a próba tartott, egy székre tette le. A szemfüles cigánypár egy óvatlan pillanatban elemelte a táskát, amelyben 3200 lej készpénz, egy 50.000 lejről szóló utalvány és kb. 3000 lej értékű apróbb tárgyak voltak. A lopást észrevette az üzlet személyzete és a tolvajokat lefűllete.

— A NÁPOKBAN MEGNYILIK A BRASSÓI ÖTLEJES KANTIN. A Brassóban felállítandó szegény-kantin, ahol öt lejért kapnak ebédet és ugyanannyiért vacsorát az arra rászorulóak, a napokban megnyitják. A megye gazdagabb falvaiból vagonszármra hoztak be krumplit, veteményt és megállapodtak már a mézárosokkal is, akik hetenként száz kiló ingyen húst adnak a kantin részére.

— ELŐFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot! A lap zavartalan expedíciós érdekében gondoskodnak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján

megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárat szerepel-e a címkén. Ellenkező esetben közvetlenül a kiadóhivatalban kell reklamálni.

— BELGRÁDBAN HALÁLRA ÍTÉLTEK EGY VASUTI MERÉNYLŐT. Belgrádból jelentik: A belgrádi államvédelmi bíróság kedden hozott ítéletet Janakievics Zakariás bombamerénylő bűnygyében. Janakievics július 19-én bombamerényletet kísérelt meg a vasút ellen. de a pályáról észrevette és megakadályozta. Janakievics dulakodni kezdett az őrel és csak akkor adta meg magát, amikor a megakadályozott merénylet színhelyére csendőrök érkeztek. A közelharban az egyik csendőr halálában meg is sebesült. Az államvédelmi bíróság Janakievicsot kötél általi halállal ítélté.

— GRAFOLÓGIAI TANFOLYAM BRASSÓBAN. F. HÓ 19-TŐL. Nincs többé szerelmi csalódás, üzleti veszteség, bosszúság alkalmakkor, mert bárki könnyen megtanulhatja az öt érdeklő egyének írásából a jellem megállapítását. Szórakoztató tanítási módszer, mérsékelt árak. Hat hetes, vagy három hónapos kurzusok. Schneider Józsa, Fekete-utca 45.

— TEMESVÁR VÁROSA INGYEN UZSONNAT AD A SZEGÉNY ISKOLÁSGYERMEKEKNEK. Temesvár városa máttól kezdve az összes elemi iskolákban délelőtt tíz órakor a szegény tanulóknak ingyenes uzsonnát ad. Ezerkét száz gyermek kap naponta az iskolában negyedliter tejet és nyolcadkiló kenyeret. Az uzsonna kiosztását a jótékony nőegyesületek vállalták magukra.

— ROMÁNIA MUKORCSOLYÁZÓ BAJNOKAI A GYILKOSTÓNÁL. Gyergyószentmiklósról jelentik: A karácsonyi ünnepek alatt élénk sportélet lesz a már télen is egyre látogatottabb Gyilkostónál. Románia mukorcsolyázó bajnokai tartanak nyolcnapos tréninget a tavon, dr. Somodi, volt többszörös magyar bajnok vezetésével. Eljönnek ide Horosz Béla bajnok, a román páros bajnokai: Bojáki Annus és Beke Lajos s kívülük tizenkét ismert nevű mukorcsolyázó. A nyolcnapos tréning befejezése után, január harmadikán a gyergyószentmiklósi pályán nagyszabású jégünnepélyt rendez a sportegylet jégzakosztálya. A Gyilkostónál egymást érik a téli sportok kedvelői és a vadászsportolók s Gyergyószentmiklós város vezetősége mindent elkövet, hogy a tó téliéletét felleltsé s ezáltal a Gyergyó részére annyira szükséges idegenforgalmat növelje.

— TIZENÖTÉVI FEGYHAZRA ÍTÉLTÉK A KOFFERES GYILKOST. Budapestről jelentik: Schreiber Tamásnak, a kofferes gyilkosnak bűnygyében, a vád- és védbeszéd elhangzása után, a bíróság ítélethozatalra vonult vissza s nemsokára ki is hirdette az ítéletet, amely Nagy Mária gyilkosára szándékos emberölés, család és közokirathamisítás miatt 15 évi fegyházbüntetést mondott ki. Schreiber cinikus mosollyal fogadta az ítéletet és felebbeszét jelentett be. Majd, amikor a szuronyos fegyházörök elvezették, kedélyesen szólt a közönség felé, az ítéletre célozva: „Ennek a negyedrésze sem maradt meg!”

KARÁCSONYRA legszebb ajándék a könyv. Óriási választék van képes mese-könyvekben, ifjúsági iratokban, serdültebb ifjúságnak és felnőtteknek való ajándékozásra alkalmas gyönyörű könyvekben. Keresse fel Könyvosztályunkat vételkötelezettség nélkül. Brassó, Kapu-utca 56-58. az udvarban.

— CSIKBAN PÉNZERT ADJAK A SZEGÉNYSEGI BIZONYÍTVÁNYOKAT. Csikszentadából jelentik: A csiki falvak szegény lakossága már hosszabb idő óta panaszkodik, hogy a községke elöljárói a szegénységi bizonyítványokért, amelyek pedig egészen díjtalanok, mivel az állam is elengedi a bélyegilletéket, 60, 100 lejes összegeket szednek. Azok a szerencsétlen emberek, akik a kért összeget nem tudják lefizetni, azoktól megtagadják a szegénységi bizonyítvány kiadását.

— LÁTASBÓL IS MEGISMERKEDHETIK BRASSÓ AZZAL, AKIT CSAK HALLÁSBÓL ISMER. A város műértő közönségét bizonyára lázba hozza és örömmel tölti el az a szenzációszámba menő hír, hogy Sebő Miklós, az ismert rádió- és gramofonénekes, rövidesen Brassóba érkezik. mert híveinek személyesen is be akar mutatkozni. A népszerű művészt, aki nevét annakidején a „Messze van a Mester-utca vége” című dal frappáns előadásával véste lemezekre és hangszórókon keresztül a közudatba, minden bizonnyal meleg ünnepelésben fogják részesíteni.

A székelv-esfély iro-alakjai

Szombaton este hat székelv író áll a brassoí közönség elé. Nagyrészt valamennyien ismerős nevek, köztük egy-egy olyan kiválóság, akiket már ma is, a kortársak is, irodalomtörténeti mértékekkel mérnek.

Tamási Áron, a székelvvilág nagy költője, aki csodálatos novellákba, balladákba önti a székelv életet. Még azok számára is, akik nem ismerik alakjait, vidékeit, hatalmas erővel hat. Nem kell Knut Hamsunig nyulnunk, ha faluhangulatot, falubölcsöséget akarunk. — Tamási adja az erdőt, a fenyőt, a favágót, a pásztort és ezenfelül valami csodálatosan megható lagerlörfi misztikumot.

Nyíró Józsefet sem kell bemutatnunk. Az Isten igájában című monumentális regényét talán mindannyian olvastuk. Nagy regényíró, amellet valóságos ötvösművész, minden kis darabocskáját bármelyik művének, kézbe lehet venni, fel lehet tartani, meg lehet csodálni.

Kacsó Sándor, a harcos, fiatal regényíró, nemzedék képviselője. A „Vakóágányon” című regénye — tett volt, ütéseitől sokáig visszhangzott Erdély. Tele mondanivalóval, világ-szemlélettel, az új, akaraterős generáció egyik legelvezetesebb hajtása.

Finta Zoltán, az éró férfikor csendes hajósa. Szétnéz a vizeken, fűtényt, tudja, hogy hova visz az ár — mindenkit. Őszi humor, mely derű és mindezeknek az alján egy örök könny, mint egy örök mécses.

Tomcsa Sándort talán személyesen még senki sem látta. Most meg fog jelenni ő is a pódiumon. A legkitűnőbb szatirikusa az erdélyi sajtónak.

Farcádi Sándor, a mélyérzésű költő, néhány versét fogja felolvasni.

Ime, a hat székelv író, a szombati estély hat önálló irodalmi száma. Őket fogja kiegészíteni Nagy Karola, a B. L. lelkes fiatal munkatársa, aki szavalataival az ó-borokat hozza majd, a nagy magyar költők sűrű, súlyos verseit, míg Weisz Ilona, a kiváló zongoraművész, klasszikus magyar kompozíciókkal gazdagítja az estélyt.

— A TORDAI NYUGDIJASOK KALVÁRIAJA. Tudósítónk jelenti: A „Tordamegyei Nyugdíjasok Egyesülete” nemrégén gyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy a parlamenthez és szenátushoz intézendő feliratban ismét fel fogja tárti a nyugdíjasok kétségbeesett helyzetét és kéri fogja az esedékes nyugdíjak sürgős kiutalását. A felirat rámutat többek között arra, hogy az ország nyugdíjasai a legkülönbözőbb fórumokhoz intézett könyörgésekre nemhogy kedvező választ kaptak volna, hanem ellenkezőleg, a kormány egyenesen betiltotta a nyugdíjraandóságok kifizetését. A felirat ezt az eljárást kegyetlenségnek minősíti, annál is inkább, mert a nyugdíjasoknak meg volt az alapjuk, amely a nyugdíjasok kizárólagos tulajdonát képezte. Ezt az alapot azonban, — hir szerint, — más célokra használták fel, most pedig becsúntatták a nyugdíjkifizetéseket. A nyugdíjasok nem kívánják, — írja egy másik helyen a felirat, — hogy a bőségben dúsulók megizleljék az ő nyomorukat, csak azt kívánják, hogy ne vonják el tőlük a szerény megélhetés forrását: a nyugdíjat. A példátlan ellátás miatt a kétségbeesett helyzetbe juttatott nyugdíjasok a felirattal a parlamenti és szenátusi tagok kezébe tették le sorsukat. Az ő lelkiüket fogja terhelni, ha most sem történik semmi és emiatt a nyugdíjasok elpusztulnak.

— ERDÉLY TÖRTÉNETE. Irta dr. Jancsó Benedek. A szerző utasításai szerint kiadásra rendezte Gyallay Domokos. Az erdélyi magyar szellemi élet a maga elárvultságában nagyon nélkülözötte Erdély tüzetesebb történetét. Dr. Jancsó Benedek történetíró munkássága nem szorul méltatásra. Nemcsak tudós volt ő, hanem bölcs a szó legnemesebb értelmében. Ez a magyar bölcsesség hatja át minden munkáját. A könyv ára 80 lej és a Brassói Lapok könyvosztályában kapható.

Julius Nedoma fehérmű műhelye

vállal férfi és női fehérmű készítest mérték után a következő csináltatási árak mellett, hozzávalóval együtt:

1 férfi alsónadrág	Lei 45
1 férfi hálóing	60
1 férfi ing	80
1 férfi ing és 2 gallér	110
1 női ingnadrág	60
1 női hálóing	60
1 Pyjama	150
1 méter endlizés	6

Ezen árak úgy a saját, mint az idegen anyagok feldolgozásánál értendők.

BRASSO

„Modern Mozdó”

Telefon 518

Ma, szerdán utoljára a nagysikerű

M

HOLNAPTÓL PREMIER!

Csókvitézek

LILI DAMITE első hangostilma.

A műsor keretében bemutatóra kerül a 3 nappal ezelőti ór. nt VARSARIU óra y letokozása után, aki tudvalevőleg résztvev a kommunista ő-szeesküvésben s akit emiatt 20 vi k nyszermunkára ítélt el.

Kérjük a szabad, egyéseket, hogy a jövő évi karne ek kicsorolése végett fényképeket beadni sziveskedjenek, mert karácsonytól csak a fényképek szabadítyek érvé nek.

ASTRA MOZGO BRASSO

Ma szerdán utoljára tut

A leánykereskedő

Csütörtök és pénteken közvívánatra vetítik

„A négy ördög”

(VIER TEUFEL)

egyike a legszebb eddig látott filmeknek JANETTE GAYNOR-al.

Fritz Bolesch, költ- és szövegíró

BRASSO (Bologna) KATONAKÓRHÁZ-UTCA 3 (Tranengrubevai szemben és a Mértékhiteltestő hivatal mellett)

FIGYELEM! FICYELEM!

Eladás kicsinyben privát vevők számára is, gyári árakban, míg a készlet tart!

Gyermekek-mellények és pulloverek vígogneből	50-70	Lei-ig
Gyermekek-mellények és pulloverek gyapjúból	110-150	"
Női-es férfi mellények és pulloverek vígogneből	80-100	"
Női-es férfi mellények és pulloverek gyapjúból	130-350	"

Provizio nélkül nem esket a rabbi

Ha a közvetítő nem akarja, nem is olyan egyszerű dolog a házasság

Szatmár, december 16.

Gottlieb Hermann, szálloda-tulajdonos férjhez adta a leányát. A végény megvolt, a terminus is megvolt, az esküvőt bejelentette a hitközségi irodában és lefektette az esketési taksát is.

Négy órával az esküvő kitűzött órája előtt idézést kapott az örömapa a rabbi-bíróshoz. A rabbi-bírósg előtt ugyanis a házasságközvetítő, aki a partit összehozta, panaszt tett, hogy az örömapa a házasság létrehozásáért neki beígért proviziót nem fizette meg. Négy órával az esküvő előtt egy örömapának igaz, nem az a dolga, hogy a rabbi-bírósg előtt vitatkozzék, de mit meg nem tesz egy örömapa. Elmegy a rabbi-bírósg elé is.

A közvetítő — ezt ugy csak zárólejtben jegyezzük meg, — egyúttal hitközségi elöljárósági tag is és így ki tudta járt, hogy a bíróság az apát még az egyházi esküvő előtt megidézzék. Az örömapa a rabbi-bírósg előtt megfelelő garanciákat ajánlott fel azzal, hogy ez a pillanat nem alkalmas az ilyen fajta tárgyalásokra, mivel garanciát adott, kéri, hogy halasszák el a tárgyalást az esküvő utáni napra.

A házasságközvetítő hitközségi-elöljárósági-tag azonban az elintézésnek ebbe a módjába nem törődött bele és tovább mesterkedett, hogy a házasságkötés addig meg ne történhessék, a míg a proviziót meg nem kapja. Valami sikerült is. Annyi sikerült, hogy az esküvő előtt egy órával közölték az „örömapával”, hogy a rabbinátus megtagadja az egyházi szeriárást. A rabbinátus, dicséretére legyen mondva, ezt a megtagadott egyházi funkciót nem maga közölte, hanem kerülő úton, a hitközségi iroda útján.

Egy órával a házasságkötés előtt! A végén, az utolsó percben azért megszületett a béke és megesküdött a menyasszony. Nehezen ment: de sikerült.

Az esetnek tanulsága is van. A házasságközvetítők sokat tanultak az államtól. Amíg az ember adót nem fizet, nem kap utlevelet. Amíg ki nem fizeti a proviziót: nincs papi áldás. S még egy tanulság: inkasszálni mindenhol nehéz és körülményes: még a házasságközvetítési iparban is az.

A Curentul és az örült szigurancafőnök

Egy 28 oldalas jelentés, amelyet a szigurancafőnök Bu'arestbe küldött és egy óda, amelyet ugyancsak ő írt: Horthy Miklóshoz

Csikszereda, december 16

A Curentul csiki tudósítója tovább folytatja lapjában „nemzetmentő” tevékenységét. Legutóbb, de nem első ízben azzal interpellálja a hatóságokat és a kormányt, hogy mi történt azzal a 28 oldalas gépirásos jelentéssel, amelyet 1928-ban Nicolau akkori csikszeredai szigurancafőnök terjesztett be a belügyminisztériumba. A Curentul állandóan úgy emlegeti ezt a titokzatos „28 oldalas jelentést”, mintha ebben minden kétséget kizáróan, megdöbbentő adatokkal és bizonyítékokkal lenne felfedve a mindent behálózó székelyföldi irredentizmus, s mintha ezt a bizalmas jelentést, — miről lehetne egyébről szó? — a magyar irredenták ellopták, vagy ellopatták volna a belügyminisztériumból.

Abban a helyzetben vagyunk, hogy felvilágosítást nyújthatunk a Curentulnak a kérdéses jelentéssel kapcsolatban. — Páll Gábor képviselő mondja az alábbiakat:

— 1929 januárjában öt magyar képviselő jelent meg kihallgatáson Vajda belügyminiszter előtt. A küldöttség arról tett jelentést, hogy

a Székelyföldön a csendőrségek és a sziguranca borzalmak kegyetlenked-

seket követ el a letartóztatottakkal szemben.

A küldöttség tehát védelmet és megtorló intézkedéseket kért, amit a belügyminiszter meg is ígért, sőt több esetben tényleg közbe is lépett. Ekkor, ezen a kihallgatáson mondta Vajda belügyminiszter, hogy éppen az íróasztalán egy 28 oldalas gépirásos emlékirat van, amely — mondotta a belügyminiszter — a „szamarságok sorozatát” tartalmazza. A belügyminiszter szemelvényeket olvasott fel a jelentésből és mi valamennyien, maga a belügyminiszter is, nagy és hangos derűtességgel fogadtuk a legképtelenebb vádakokat. Akkor ugyanis, nem tudtuk, hogy a jelentés beküldője örült szegény.

Később Nicolau szigurancafőnök valóban bekerült az örült házába, ahol most is ápolják. Jellemrajzi adataihoz mi is adhatunk valamit. Akkor, amikor még hivatalban volt s nem sokan tudták róla, hogy örült, ez a szerencsétlen ember beküldött hozzánk egy borzalmasan zavaros filozófiai fejtegetést és egy ódát — Horthy Miklós magyar kormányzóhoz. És aláírt neve után még azt is oda-bígyesztette, hogy szigurancafőnök. Mi már akkor láttuk, hogy örült.

A szatmári párttitkár 4121 éhezőnek tavaszig 38.000 leje van a milliomosokhoz küldi az éhezőket

Szatmár, december 16.

E percben — ez a hivatalos statisztika — 1462 családfő iratkozott fel a munkanélküliek listájára. Ez a sereg ember összesen — ez is hivatalos számadat — 4121 éhes szájat reprezentál.

A munkanélküliség szatmári segélybizottsága — még egy, de az utolsó hivatalos adat — e pillanatban 38.000 lejjel rendelkezik.

Ez a szám még nem végleges, mert az Unió vagonyár eddig csak 200 embert bocsátott el. Azt mondják,

a gyárak a tél folyamán, január közepéig, még ezer családfenntartót elbocsátanak.

És ma délelőtt összeült a munkanélküliek segélybizottságának ülése és meghallgatta a fenti referátát.

Hogy mit válaszolt?

Semmit sem válaszolt. Nem lehet válaszolni. Harminnyolcezer lejjel semmit sem lehet válaszolni. Mindössze tombolával egybekötött táncestélyt válaszolt.

Szóval: ezer vagy ötezer lejt válaszolt. És ekkor felállt a szociáldemokrata párt titkára, Viznyovszky János és ezt mondta:

— Hozzám százával jönnek a munkanélküliek és segélyt kérnek. Nem tudok nekik adni, mert nincs. Nincs miből. Ha ez így megy tovább, már pedig így megy tovább és ha a gazdag emberek ezt a le-

hetetlen helyzetet továbbra is ölgetteti kézzel nézik,

el vagyok határozva arra, hogy a párt-nál segélyért jelentkező éhező tömegeket a milliomos urakhoz küldöm: kére-
jenek tőlük segélyt.

Nekik van! Ha ez a vizit kellemesebb lesz az uraknak, mint a bugyellárist megnyitni, ám legyen! En küldhetem őket! A nagytökintető bizottság tagjai rémülten néztek össze.

Mi ez? Micsoda hang és miféle tenor? Már éppen az asztalra akartak csapni, amikor hirtelen — ösztönösen és megértően — visszavonult a lendület.

Tényleg: 38.000 lejt és 4121 ember. Éhes és fagyoskodó ember egymás mellett békében meg nem ülhat. Ez a hangos szó riaszt és ez a hangos szó ordító áradattá erősödhet.

Határoztak.

Péntekre meginvitáltak a bizottság ülésére mindenkit, akiről úgy van feljegyzve a páros könyveiben és az emberi tudatban, hogy gazdagok.

Adjanak.

Ne méltóztassék elfelejteni, hogy e percben 38.000 leje van a munkanélküli segély alapnak.

Pénteken meglátjuk, mennyire milliomosok és mennyire emberek.

És meglátjuk, mennyire félnek és azt is, hogy mennyire hisznek abban, hogy a mai rend emberének egyetlen erénye a jóság és a megértő könyörületesség.

TELEFUNKEN 340 W és 340 G

a legmodernebb árnyékoltrácsu négycsöves készülék

„AUTOSKALA”-val.

Minden feszültségre átkapcsolható.

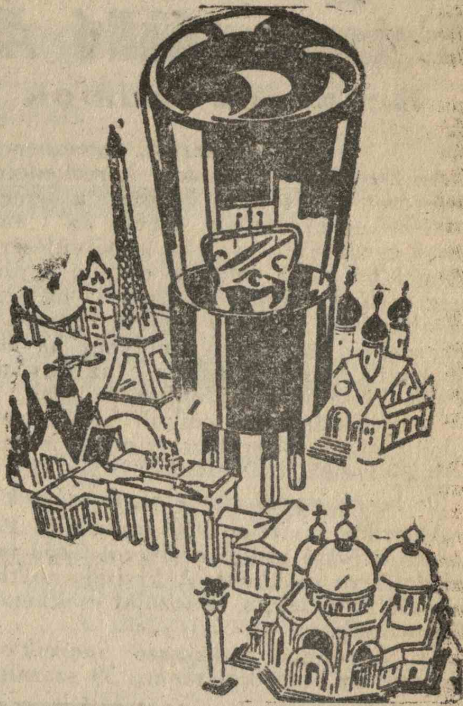
Kapható minden szaküzletben!

TELEFUNKEN 121 W

a legnépszerűbb és legszelektivebb kétcsöves készülék

Tökéletes zenei hangokat a

TELEFUNKEN-hangszórók adnak.

Sokszorozza meg készülékének teljesítményét a legújabb

TELEFUNKEN-CSÖVEKKEL

VECSEY ZOLTÁN:

77

A SIRÓ VÁROS

— Parancsolj öregem, foglalj helyet. Csömöri leereszkedett a karosszékre, kinyújtotta sebesült lábát és fájdalom-s szisszent fel. A térdkalács még most is kegyetlenül fáj.

— Pistukám, arra akarok megkérni, hogy amíg szállást kapok, láss egy-két éjszakára vendégül. A szállodákat mind végigjártam, egyikben sincs üres szoba... Pista elcsodálkozott.

— Lakást keresel? De hiszen odahaza nagy lakásokat van! El akarsz költözni otthonról?

— Már ki is hurcolkodtam. A csomagom ott van az Andrássyban.

— Mi történt, Géza?

— El kell költöznöm az anyám házából. Nem tudok már egy fedél alatt élni velük.

Nagy nehezen jött ki belőle a szó. Az egyik szobát a katonaság rekvirálta, nekik két szobájuk maradt. Egy cseh főhadnagy költözött hozzájuk, talán nem is cseh, mert németül is tökéletesen beszél és a Szudéta-földre való. Szelidarcu, szőke fiú a főhadnagy, nem járt az seho-
vá, legszívesebben otthon üldögélt, hegedültetett és a könyveit forgatta. A két Csömöri lány közül az idősebbik, Jolán, sokszor elbeszélgetett vele. A hegedűszó valahogy utat talált Csömöri Jolán szívéhez és a fiatalok vonzódása áttört minden lelki demarkációs vonalat. Egymásba szerettek és a mama rájuk is adta az áldást. Még csak a Géza beleegyezését kellett megszerezniük.

— Amikor ma hazaérek a vacsorához, hát ott ül a főhadnagy a családi asztalnál. Először történt és mindjárt gondoltam, hogy jelent valamit. De hát vendég volt az asztalunknál és én úgy bántam vele, mint a vendéggel szoktak.

Amint a vacsora befejeződött, a főhadnagy kezét csókolta a mamának, kezét szorította a leányokkal és Gézával és visszament szobájába. A mama aztán nagynehezen előrukkolt a dologgal.

Csömöri Géza csak hallgatott, halálsápadt arccal, összeszorított ajkakkal nézett maga elé. Egy hang nem jött fel a torkán. Aztán kitört belőle a lángoló keserűség.

— Menj férjhez akarki máshoz. Egy négerhez, zulukafferhez, vagy kínaihoz, áldásom veled. De feleségül még egy ilyenhez? Hát hogyan néznél szembe az emberekkel? Megvetnének, leköpnének és igazuk van. Megvetnek majd mind-

nyájunkat. És nem védekezhünk a jogos felháborodás ellen.

A mama csöndesítette, csitította, Jolán hangosan zokogott és egyre csak azt hajtogatta, hogy szereti, szereti.

— Szereted? Vágd ki szivedet, szakítsd ki a melledből. Kinlódj, vergődj, de ne gyalázd meg édesapád emlékét, ne gyalázd meg az én szenvedéseimet. Önzéssel tönkreteszed mindnyájunk életét.

— Ti vagytok az önzők, — sikoltott a lány. — Hiuságból, az emberekre való tekintetből, üres gesztus kedvéért akarod feláldozni az én boldogságomat?

Csömöri Géza egy szót sem szólt többet. Bement a szobájába, előhúzza a kofferjét, becsomagolta kis holmiját, ruháját, kevés könyvét, festőfelszerelését és ott hagyta a családi hajlékot.

Most úgy ül ott a karosszékre, mint aki egész világot veszített el.

A szerkesztőségi munka végetért. A két vagabundus kart karba fűzve tért éjszakai nyugalomra. Három napig volt Csömöri Géza vendége, három nap múlva butorozott szobához jutott.

II.

Az esti találkozások mind sürűbbekké váltak. Egy-egy félórát, háromnegyed órát szakítottak ki az estéjükéből, az asszony a vacsora utáni időben kilopakodott otthonról, csak egy sált borított vállára, aztán megindult a malomárkon. Pár lépést alig tett, már találkozott a fiúval. Nem beszéltek meg a randevukat és mégis mind a ketten érezték, tudták, hogy találkozniok kell. Megindultak a külváros felé és végigjárták a rejtett utcákat, ahol nem kellett tartaniok a felismeréstől. Egészen jelentéktelen dolgokról beszélgettek, de minden fontos volt a szemükben. Multak emlékeit idégették és az asszony a sivár jelenről panasz-
kodott.

Egyik este kisírt szemmel jött és szótlanul baktatott mellette. Amikor a fiú végre megkérdezte, hogy mi bántja, ki-
robant belőle az elkeseredés.

— Ma megütött. Egészen komolyan erősen megütött. Azon vesztünk össze, hogy holnap este a Besedába akar vinni. Valami ismerkedési este van a polgárok és katonák között. Azt mondta, hogy okvetlenül ott kell lennünk. Én meg kerekén kijelentettem, hogy nem megyek. Az lehetetlen, mondotta, ott kell lenned.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.